

[قاهره] ۱۳۸۷؛ جعفر شهری باف، طهران قدیم، تهران ۱۳۸۱ ش؛ احمدین عبدالله صادی شیرازی، حدیقة السلاطین قطبشاهی، چاپ علی اصغر بلگرامی، حیدرآباد، دکن ۱۹۶۱؛ جابر عنصری، رمضان، در فرهنگ مردم اردبیل، تاریخ و فرهنگ معاصر، سال ۳، ش ۳ و ۴ (پاییز و زمستان ۱۳۷۳)؛ قلفشندی؛ کلینی (بیروت)؛ محمدین یوسف کندی، کتاب الولاة و کتاب القضاة، چاپ رفن گت، بیروت ۱۹۰۸، چاپ افست بغداد [بی تا]؛ لحد خاطر، العادات و التقالید اللبانیة، بیروت ۲۰۰۲؛ حسن مشحون، موسیقی مذهبی و نقش آن در حفظ و اشاعة موسیقی ملی ایران، شیراز ۱۳۵۰ ش؛ احمدین علی مقررزی، الموعظ و الاعتبار فی ذکر الخطط و الآثار، چاپ ایمن فزاد سید، لندن ۱۴۲۲-۱۴۲۵-۲۰۰۲-۲۰۰۴؛ مهری مؤید محسنی، فرهنگ عامیانه سیرجان، کرمان ۱۳۸۱ ش؛ جهانگیر نصری اشرفی، نمایش و موسیقی در ایران، تهران ۱۳۸۳ ش؛ یحیی بن شرف قوی، کتاب المجموع: شرح المتهذب للشیرازی، چاپ محمد نجیب مطیعی، جده [بی تا]؛ احمد وکیلان، رمضان در فرهنگ مردم، ج ۱، تهران ۱۳۷۰ ش؛ چارلز جیمز ویلز، ایران در یک قرن پیش: سفرنامه دکتر ویلز، ترجمه غلامحسین فراگوزلو، [تهران] ۱۳۶۸ ش؛ همو، تاریخ اجتماعی ایران در عهد قاجاریه، ترجمه سید عبدالله، چاپ جمشید دودانگه و مهرداد نیکنام، تهران ۱۳۶۳ ش؛ یعقوبی، تاریخ؛

Isaac Adams, *Persia by a Persian: personal experiences, manners, customs, habits, religious and social life in Persia*, [Chicago] 1900; Amnon Cohen, *The guilds of Ottoman Jerusalem*, Leiden 2001; Edward William Lane, *An account of the manners and customs of the modern Egyptians*, London 1986.

/ فاطمه رحیمی /

رمضان، جنگ ← فلسطین

رمضان اوغوللری^۱، از خاندانهای حکومتگر ترکمان در منطقه چقوراوه^۲ (کیلیکیه^۳) در جنوب شرقی آناتولی، از حدود اواسط قرن هشتم تا یازدهم. خاندان رمضان اوغوللری یکی از حدوداً بیست خاندانی است که در پی افول و فروپاشی حکومت سلجوقیان روم در اواخر قرن هفتم، در نواحی مختلف آناتولی سربرآوردند و غالباً حکومتی نیمه مستقل داشتند. آنان طولانی ترین دوره حکومت را بین خاندانهای آناتولی داشتند (به دا، ترک، ج ۱۲، بخش ۲، ص ۲۸۰-۲۸۶). خاندان رمضان اوغوللری نیز مانند همه این خاندانها، که ملوک الطوائف خوانده می شدند، نام خود را به بیگنشین (بیگلیک^۴) محل حکومتشان دادند

آداب مذهبی شد (نصری اشرفی، ج ۳، ص ۱۳۰). مضامین مناجاتها را غالباً سوره های قرآن و ادعیه مختلف و مطالبی در نعت حضرت رسول و ائمه اطهار و گاه اشعاری از صوفیه و بزرگان و نیز اشعار و ترانه های محلی تشکیل می داده است (شهری باف، ج ۳، ص ۳۱۳؛ نصری اشرفی، ج ۳، ص ۱۲۸؛ وکیلان، ج ۱، ص ۵۳-۵۴).

مناجات خوانها غالباً افرادی خوش صدا بودند که بر فراز مساجد و بامهای منازل و بلندیاها مناجات می کردند. سلاطین و رجال صفوی و قاجار، افراد خوش صدا و آشنا به رموز موسیقی را در دستگاه خود برای گفتن اذان و مناجات نگه می داشتند و به آنان مقرری می دادند (مشحون، ص ۲۳). در مساجد بزرگ نیز غالباً مؤذنان خوش آواز، مناجاتهای شبهای رمضان را به صورت فردی یا دسته جمعی می خواندند (همان، ص ۲۵؛ جاوید، ص ۲۹-۳۰). مناجات خوانان با استفاده از موسیقی مقامی هر منطقه، به جنبه های زیبایی شناسانه و تأثیرگذار و استغاثه آمیز و همچنین مناسبتی الحان مناجاتها توجه داشتند. گاه، اهل فن به قضاوت درباره جنبه های هنری این مناجاتها می پرداختند که باعث ایجاد رقابت بین مناجات خوانها می شد (مشحون، همانجا؛ نصری اشرفی، ج ۳، ص ۱۲۸، ۱۳۱).

این مناجاتها غوغا و هیاهویی در سحرگاهان ایجاد می کرد و گاه شهرها یکپارچه بانگ و فریاد می شدند (شهری باف، همانجا).

منابع: ابن بطوطه، رحلة ابن بطوطه، چاپ محمد عبدالمنعم عربان، بیروت ۱۹۸۷/۱۴۰۷؛ ابن جیبیر، رحلة ابن جیبیر، چاپ حسین نصار، قاهره ۱۹۹۲؛ ابن طویر، نزهة المقلتین فی اخبار الدولتین، چاپ ایمن فزاد سید، بیروت ۱۹۹۲/۱۴۱۲؛ ابوداود سجستانی، سنن ابی داود، استانبول ۱۹۸۱/۱۴۰۱؛ احمد امین، قاموس العادات و التقالید و التعبیر المصریة، قاهره ۱۹۵۲؛ یزیدین محمد ازدی، تاریخ الموصل، چاپ علی حبیب، قاهره ۱۹۶۷/۱۳۸۷؛ هوشنگ پورکریم، ترکمنهای ایران (۲)، هنر و مردم، دوره جدید، ش ۵۰ (آذر ۱۳۴۵)؛ عبدالملک بن محمد ثعالی، یتیمه الدهر، چاپ مفید محمد قبیحه، بیروت ۱۹۸۳/۱۴۰۳؛ هوشنگ جاوید، موسیقی رمضان در ایران، تهران ۱۳۸۳ ش؛ عزیز جاسم حبیب، بغدادیات: تصویر للحیة الاجتماعية والعادات البغدادیة خلال مائة عام، بغداد ۱۹۶۷؛ حسن عبدالوهاب، رمضان، [قاهره] ۱۹۸۶؛ جمال رضائی، بیرجندنامه: بیرجند در آغاز سده چهاردهم خورشیدی، به اهتمام محمود رفیعی، تهران ۱۳۸۱ ش؛ محمد سامرائی، رمضان فی الحضارة العربیة الاسلامیة، دمشق ۲۰۰۲؛ سلمان هادی طعمه، کربلاء فی الذاکرة، بغداد ۱۹۸۸؛ عبدالرحمان بن ابی بکر سیوطی، حسن المحاضرة فی تاریخ مصر و القاهرة، چاپ محمد ابوالفضل ابراهیم،

1. Ramazanoğulları

2. Çukurova

3. Kilikya

١٤٠٨ - بنو رمضان
- دولة بني رمضان
- في أئنة - ١٤٠٩
١٤١٠ Ramazanoğulları

شاکر مصطفي، موسوعة العالم الاسلامي ورجالها،
مج. ٣، بيروت ١٩٩٣، ISAM KTP DN. 34792

956.1064

KA.R

Kartekin, Enver

Ramazanoğulları Beyliği tarihi / by Enver
Kartekin.- İstanbul: [s.n.], 1979 (İstanbul:
Alpay Basımevi)

175 p., [16] p. of plates; 20 cm.

Bibliography: p. 173 - 175

Includes index

1. History, Turkey - 1378 - 1608 I. Title

7582

IVème CONGRÈS INTERNATIONAL D'ART TURC

25 MART 1992

(AIX-EN-PROVENCE, 10-15 septembre 1971)

Études historiques 3

709.561
CO. Q

ISLAM TARİH SANAT
ve KÜLTÜRÜ ARAŞTIRMA
MERKEZİ - İSTANBUL

00 4151

Éditions de l'Université de Provence

Ouvrage publié avec le concours
du Centre National de la Recherche Scientifique

1976

CERAMIC REVETMENTS OF THE MOSQUE OF THE RAMAZAN OĞLU IN ADANA

Dr. Walter B. DENNY

Asst. Professor of Art, University of Massachusetts at Amherst

A striking phenomenon in the history of Ottoman Turkish art is the sudden emergence in the mid-sixteenth century of the well-known İznik polychrome architectural tile revetments, which over the second half of that century were produced in truly staggering quantities, and which formed perhaps the most important single element in the rich and varied repertoire of Ottoman building decoration of that time (1).

Among the first buildings in which these revetments were used one must include five of the utmost importance: the Süleymaniye mosque in İstanbul, completed around 1559; the mosque and tomb of Rüstem Pasha in İstanbul, both completed around 1561; the restorations of the Dome of the Rock in Jerusalem under Süleyman I accomplished around the middle of the century; and the Ramazan Oğlu mosque or Ulu Cami of Adana. The first four buildings have a direct connection with Ottoman patronage on the highest level, being projects of the Sultan himself, and of his son-in-law and chief Vezir, Rüstem Pasha. The fifth building, the date of whose revetments is open to some question, is located in a provincial Ottoman town, far from what was the cultural and artistic mainstream of Ottoman society, in a conservative milieu which never fully assimilated the metropolitan Ottoman architectural style of İstanbul, a style being brought to full development in mid-century under the aegis of the chief court architect Koca Sinan.

And yet this provincial Ulu Cami is lavishly decorated with polychrome ceramic tile revetments of a very high quality, and both evidence of restorations of the building, and stylistic evidence of the tiles themselves, point to a date for at least part of the Ramazan Oğlu revetments very early in the sequence of ceramic building decoration which developed over the course of the second half of the sixteenth century (2).

Confusion over the dating of the Adana tile revetments has arisen in the scholarly literature in large part due to the rather complicated building history of the Ulu Cami itself, and points out the difficulties

of equating revetment dates with the dates of the walls of a given building. The mosque consists today of five major parts, three of which contain tile decoration (Figure 1): a large vaulted prayer hall forming

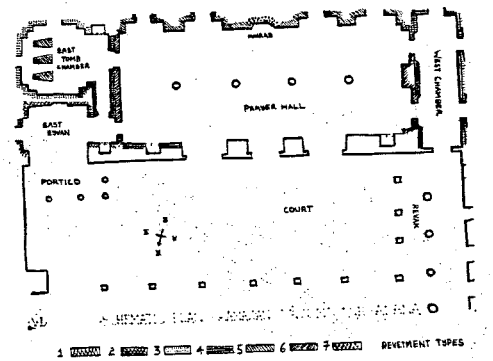

Figure 1. - Schematic sketch-plan of the building, indicating the ceramic revetments.

the mosque proper, which, with its long axis parallel to the kible, follows true to the normal Cilician mosque type with its echoes of Syrian precursors (3); a long chamber to the west of the prayer hall, with a peculiar sequence of domes and half-dome suggesting a church in form; a tomb and eyvan with portico to the east of the prayer hall; all three of these compo-

(1) Among the more than two hundred publications on Turkish ceramics, see especially A. Lane, "The Ottoman Pottery of İznik", in *Ars Orientalis* II (1957), and K. Otto-Dorn, *Türkische Keramik* (Ankara, 1957), for useful introductions to the field.

(2) A useful list of buildings forming part of the sequence is seen in T. Öz, *Turkish Ceramics* (İstanbul, s.d.), although some dates have been challenged by recent discoveries.

(3) Cf. K. Otto-Dorn, "Islamische Denkmäler Kilikiens", in *Jahrbuch für Kleinasiatische Forschung* II (Heidelberg, 1952).

Abb. 7. - Byzantinische Brüstungsplatte aus Koçaş.

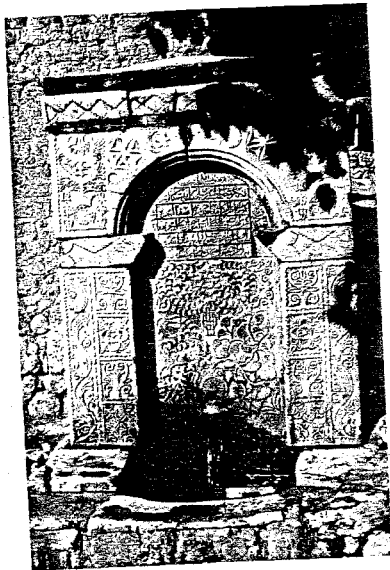

Abb. 8. - Dorfbrunnen in Selçikler (Uşak).

TURKISH STUDIES

International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

Vol.
3/4
Summer
2008

TURKISH STUDIES

FAHRETTİN KIRZIOĞLU ARMAĞANI

Doç. Dr. İbrahim TELLİOĞLU

Doç. Dr Mehmet Dursun ERDEM

KINIK VAKIFLARI -SAYISAL BİR TASNİF VE TASVİR DENEMESİ-

Mustafa ALKAN*

ÖZET

Kınık, 1352 yılında Ramazanoğulları tarafından fethedilmiş, 1516 yılında bu beyliğin Osmanlı Devleti'ne iltihakına kadar, Ramazanoğulları'nın idaresinde kalmıştır. Kınık'ta ilk vakfı da Ramazanoğulları kurmuştur. Osmanlı devrinde Kınık bölgesinde; 2 mescid, 5 cami, 2 zâviye, 2 kervansaray (han) ve 3 de hayratı, Adana ve Payas merkezde olan toplam 14 vakfın kurulduğu kayıtlara yansımıştır. Ancak Osmanlı devrinde Kınık bölgesinin sosyal ve kültürel hayatını bu 14 vakıf kurumu ile izâh etmek mümkün görülmemektedir. Bu araştırmada, Celâli İsyânları ile tamamen yıkıma uğradığı kabul edilen, Kınık bölgesi vakıflarının sayısal bir tasnif ve tasvir denemesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Vakıf, Kınık, Kınık Bölgesi, Osmaniye, Ramazanoğulları

KINIK WAQFS: A QUANTITATIVE AND DESCRIPTIVE CLASSIFICATION STUDY

ABSTRACT

The Ramadaniens had conquered Kınık in 1352 and ruled the region until 1516 in the year which it became an adherent part of the Ottoman Empire. First waqf in Kınık was founded by the Ramadaniens. According to the official records 14 waqfs were founded in the region during the Ottoman period. 2 mesjids, 5 mosques, 2 zaviyes, 2 caravansaries and 3 hairats of those waqfs were located in the center of Adana and Payas. However it does not seem possible to explain the socio-cultural life of Kınık region by means of those 14 waqfs alone. In the article below a quantitative and descriptive classification of the Kınık region waqfs have been made.

Key words: Waqf, Kınık, Kınık Region, Osmaniye, Ramadaniens

* Yrd. Doç. Dr. Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, Ankara/ Türkiye, alkanm@gazi.edu.tr

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/4 Summer 2008

fast, within a very short time) and although the final settlement of the term as a whole month is not thereby satisfactorily explained. On the other hand, to strengthen Goitein's position, it ought perhaps to be pointed out that the *Laylat al-Barā'a* (on which see G.E. von Grunebaum, *Muhammadian festivals*, repr. London and Ottawa 1976, 53-4) precedes Ramaḍān in the middle of the preceding month of Sha'bān. The ideas and practices described by Wensinck in *EP* art. SHA'BĀN, which are associated with this night, really to some extent resemble Jewish conceptions associated with the New Year—which precedes the Day of Atonement by a rather shorter interval than the *Laylat al-Barā'a* precedes Ramaḍān—that the connection between the latter and the Day of Atonement is thereby strengthened. If we try to connect the so far unexplained word *barā'a* with the Hebrew *ברי'א* "creation" and reflect that, according to the Jewish idea, the world was created on New Year's Day (numerous references in the liturgy of the festival), we have perhaps a further link in the chain of proof; but first of all the age of the ideas associated with the *Laylat al-Barā'a* must be ascertained.

The legal regulations connected with the fast of Ramaḍān are given in ṢAWM [see also TARĀWĪḤ]. Of important days of the month, al-Bīrūnī, among others, mentions the 6th as birthday of the martyr al-Ḥusayn b. 'Alī, the 10th as the day of death of Khadīdja, the 17th as the day of the battle of Badr, the 19th as the day of the occupation of Mecca, the 21st as the day of 'Alī's death, and of the Imām 'Alī al-Riḍā's, the 22nd as birthday of 'Alī and finally the night of the 27th as *Laylat al-Qadr* [q.v.].

The name of this night is Qur'ānic; sūra XCVII is dedicated to it. It is there described as a night "better than a 1,000 months" in which the angels ascend free from every commission (*bi-ihn Allāh min kull amr*) and which means blessing till the appearance of the red of dawn. The revelation of the Qur'ān, as already mentioned, is expressly located in it. The same night is obviously referred to in sūra XLIV, 2, as a "blessed" one. The date, the 27th, is not, however, absolutely certain; the pious therefore use all the odd nights of the last ten days of Ramaḍān for good works, as one of them at any rate is the *Laylat al-Qadr* [see ṬIKĀF].

Trade and industry are largely at a standstill during Ramaḍān, especially when it falls in the hot season. The people are therefore all the more inclined to make up during the night for the deprivations of the day. As sleeping is not forbidden during the fast, they often sleep a part of the day; and the night, in which one may be merry, is given up to all sorts of pleasures. In particular, the nights of Ramaḍān were formerly the time for public entertainments, the shadow play [see KHAYĀL AL-ZILL] and other forms of the theatre.

On the termination of the fast by the "little festival", see 'ID AL-FIṬR.

Bibliography: Wellhausen, *Reste*, 97; Bīrūnī, *Āthār*, ed. Sachau, 60, 325, 331 ff.; Snouck Hurgronje, *Mekka*, ii; idem, *De Atjehers*, i; Lane, *Manners and customs*, ch. xxv; Mehmed Tevfik, *Ein Jahr in Konstantinopel. 4. Die Ramazan-Nächte*, tr. Th. Menzel, in *Türkische Bibliothek*, iii, 1905; Wensinck, *Arabic New-Year*, in *Verh. Ak. Amst.*, N.S., xxv/2; idem, *The Muslim creed*, 219 ff.; Pijper, *Fragmenta Islamica*; Littmann, *Über die Ehrennamen*, etc. in *Isl.*, viii, 228 ff.; K. Wagtendonck, *Fasting in the Koran*, Leiden 1968. (M. PLESSNER)

RAMAḌĀN OGHULLARĪ, a petty Anatolian dynasty. The earlier history of the Ramaḍān oghullarī is, like that of most of the minor Anatolian begs (*mülük-i tewa'if*), wrapped in obscurity. Accord-

ing to tradition, this Turkoman family came in Ertogrul's time from Central Asia to Anatolia where they settled in the region of Adana and founded their power. Their territory comprised the districts of Adana, Sis, Ayās, a part of the territory of the Warsak Turkomans, Tarsūs, etc. The date of the earliest known prince of the dynasty, Mīr Aḥmad b. Ramaḍān (see below), is put at 780-819/1379-1416. Nothing definite is known about the real founder, Ramaḍān Beg. The French traveller Bertrand de la Broquière thus characterises Mīr Aḥmad b. Ramaḍān: "lequel estoit tresgant personne d'homme et treshardy et la plus vaillante espée de tous les Turcz et le mieulx ferant d'une mache. Et avoit esté filz d'une femme crestienne laquelle l'avoit fait baptiser à la loy gregiesque pour luy enlever le flair et le senteur qu'ont ceulx qui ne sont point baptisiez. Il n'estoit ne bon crestien ne bon sarazin" (cf. *Le Voyage d'Outremer de Bertrand de la Broquière*, ed. Ch. Schefer, Paris 1892, 90-1). Mīr Aḥmad was succeeded by Ibrāhīm Beg (819-830/1416-27). The beginning of his reign is put by some, e.g. Mehmed Nūzhet Bey, as early as 810, while its end is put in 819. Ibrāhīm Beg was deposed before his death (831) by his brother 'Izz al-Dīn Hamza-Beg, who reigned from 830. He was succeeded by another brother Mehmed Beg and the latter's brother 'Alī, who seem to have reigned jointly. The ensuing years are obscure, and we only know that Ibrāhīm's son Dāwūd fell in 885/1480 in a battle in the vicinity of Diyārbakr. His body was brought to Aleppo and buried there. The history of the Ramaḍān Oghullarī now becomes a little better known. His son and successor, Ḡhars al-Dīn Khalīl, known from a number of inscriptions (cf. Max von Oppenheim and Max van Berchem, *Inscripciones aus Syrien, Mesopotamien und Kleinasien*, Leipzig 1909, 109-10, nos. 141-5 of the years 898, 900, 906, 913) ruled for 34 years with his brother Maḥmūd Beg and died in battle in 916/1510. The date of his death (beginning of Djumādā I 916/beginning of August 1510) is known with certainty from his epitaph in Adana, in von Oppenheim and van Berchem (*op. cit.*, 110, no. 145). His son Pīr Mehmed Pasha, who appears as ruling from 916-76/1510-68), distinguished himself as an Ottoman vassal, fighting against the rebels of İ-eli (Anatolia; cf. J. von Hammer, *GOR*, iii, 71) in Sha'bān 934/May 1528 as well as in the civil war between the princes Bāyezid and Selīm at Konya (May 1559; cf. von Hammer, *GOR*, iii, 368 ff.). He died in 972/1568 in his capital Adana. He had an equal command of Persian and Turkish and composed a *diwān*. His son Derwish Beg, who had been *mutesarrif* of Tarsūs in his father's life-time became after his death governor (*wālī*) of Adana but died young in 986/1578. He was succeeded by his eldest brother Ibrāhīm Beg, who had previously been *sandjak beji* of 'Ayntāb. He acted as governor at his father's capital till his death in 994/1586 or 997/1589. His son Mehmed and the latter's son Pīr Maḥsūr seemed to have retained some power until 1017/1608-9.

Bibliography: Max von Oppenheim and Max van Berchem, *Inscripciones aus Syrien, Mesopotamien und Kleinasien*, Leipzig 1909, 109 ff. (cf. the genealogical table based on the inscriptions at 114, now to be corrected in the light of Sümer's table, see below); Mehmed Nūzhet Bey, *Ramaḍān oghullarī*, in *TOEM*, no. 12, Istanbul 1327, 769 ff.; Khalīl Edhem Bey, *Düwel-i islāmiyye*, Istanbul 1345/1927, 313 ff. (with important corrections); E. von Zambaur, *Manuel de Généalogie et de Chronologie pour l'histoire de l'Islam*, Hannover 1927, 157; G. Weil, *Geschichte der Chalifen*, v, 136 ff.; C. Ritter, *Der Erd-*

06 OCAK 1994

120143 RAMAZAN OĞULLARI

214 - 2. ÇAM, Nusret (Dr.)

Ankara Üniv. İlahiyat Fak. Ankara 1979, I c, IV-152 s, eb:23 x 18 cm.

Doktora tezinin adı :

"Ramazan Oğulları Mimari Eserleri."

Ramazan oğullarının tarihçesi. Külliyeleer, manzumeler incelenmiştir. Adana Ulu cami manzumesi, Adana yağ camii manzumesi, Tarsus Ulu camii manzumesi incelenmiştir. Kızıldağ külliyesi incelenmiştir. Camiler ve hamamlarla mescitler ele alınmıştır. Ramazan oğulları eseri olduğu şüpheli olan yapılar beylik devri sonrası Ramazan oğulları konuyla ilgili olarak araştırılarak genel mahiyette bir " netice " ile çalışma tamamlanmıştır.

- Deviant Behavior: **An Interdisciplinary Journal**, n. 22, ss. 491-516.
- Livingston, J. (1996). **Crime and Criminology**. USA: Prentice – Hall.
- Myner, J., Santman, J., Cappelletty, G. G., Perlmutter, F. B. (1998). "Variables Related to Recidivism Among Juvenile Offenders", **International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology**, c. 42, n. 1, ss. 65-80.
- Newman, O. (1972). **Defensible Space: Crime Prevention Through Urban Design**. New York: MacMillan.
- Newman, O. (1996). **Creating Defensibl Space, Office of Policy Development and Research**. Washington DC.: US Department of Housing and Urban Development.
- Öğün, A. (1998). "Türkiye'de Adam Öldürme Suçunda Etkili Olan Bazı Sosyal Kültürel Özelliklere İlişkin Sosyolojik Bir Araştırma", **Polis Bilimleri Dergisi**, c. 2, Ankara.
- Patterson, E. B. (1991). "Poverty, Income Inequality and Community Crime Rates", **Criminology**, c. 29, ss. 755-776.
- Pope, N. (2006). **Namus Cinayetleri: Ataerkil Denetim Araçları, Namus Adına Şiddet: Kuramsal ve Siyasal Yaklaşımlar İçinde**. (Der: Shahrzad Mojab ve Nahla Abdo), S.107- 116, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniv. Yay.
- Ronet, B. (1991). "An Analys of American Indian Homicide: A test of Social Disorganization' and Economic Deprivation at The Reservation County Level", **Journal of Research in Crime and Delinquency**, c. 28, n. 4, ss. 456- 473.
- Sheley, J. F. (1995). **Criminology: A Contemporary Handbook**. USA: Wadswort Pub.
- Stollard, P (ed.). (1996). **Crime Prevention Through Housing Design**. London: E&F N SPON.
- Williams, K. R. (1984). "Economic Sources of Homicide: Reestimating the Effects of Poverty and Inequality", **American Sociological Review**, n. 49, ss. 283 – 289.
- Williams, K. R., Flewelling, R. L. (1998). "The Social Production of Criminal Homicide: A Comparative Study of Disaggregated Rates in American Cities", **American Sociological Review**, n. 53, ss. 421-431.
- Wolfgang, M. E., Ferracuti, F. (1967). **The Subculture of Violence**. Beverly Hills, Sage Pub.
- Wolfgang, M. E. (1959). **Patterns in Criminal Homicide**. Philadelphia: University of Pennsylvania Pres.
- Yavuz, S. (2001). **Kolici Bir Seri Katilin Öyküsü**. Siyah Beyaz Metis Yay.

D2703

MADDE İZLENİMLERİNDEN
SONRA GELEN DOKÜMAN

07 AĞU 2008

Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi - Journal of Social Sciences
Cilt/Volume: 2007-1 Sayı/Issue: 14

**BEDÂİ EZ-ZUHÛR ADLI MEMLÛK KAYNAĞINDA
RAMAZANOĞULLARI İLE İLGİLİ KAYITLAR**

170143
Tülay KOYUNCUOĞLU METİN*

ÖZET

XV. ve XVI. yüzyıllarda yaşayan Memlûk tarihçisi İbn İyâs, *Bedâi' ez-Zuhûr fî Vekâi' ed-Duhûr* adlı eserinde, başlangıçtan 1522 yılına kadar Mısır tarihini anlatmaktadır. Memlûk Devleti tarihinin temel kaynaklarından biri olan bu eser Mısır tarihinin yanı sıra Memlûkler ile sıkı münasebetleri olan diğer devletlerin de tarihini içermektedir. Bunlardan Ramazanoğulları ile ilgili anlatılanlar, dönemin ve bölgenin tarihini aydınlatması bakımından son derece önemlidir. Bu makalenin amacı, *Bedâi' ez-Zuhûr*'da, Ramazanoğulları ile ilgili kayıtların Türkçe'ye çevrilerek değerlendirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: İbn İyâs, *Bedâi' ez-Zuhûr*, Ramazanoğulları

**RECORDS ON RAMADAN-OGHULLARI IN A MEMLUK SOURCE,
BEDÂİ' EZ-ZUHÛR**

ABSTRACT

Ibn İyâs, a Mamlûk historian, living in XV. and XVI. centuries, in his work *Bada'i' al-Zuhur fî Waqa'i' al-Duhur*, has written about the history of Egypt from the early times until 1522. This work, as one of the main sources of Mamlûk State, includes Egypt history as well as other states having close relationship with the Mamlûks. From these states, records about Ramadan-oghullari in explaining history of the region and that period. The purpose of this paper is to evaluate by means of translating them into Turkish that the records toward Ramadan-oghullari in *Bada'i' al-Zuhur*.

Key Words: Ibn İyâs, *Bada'i' al-Zuhur*, Ramadan-oghullari

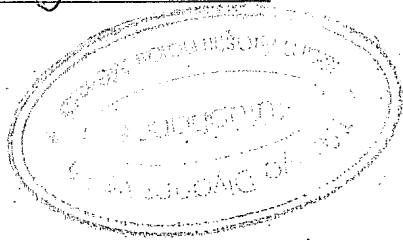
*Arş. Gör. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü.

161-172

Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

Sayı: 4, Konya 1990.

28 AĞU 2006

0.2900

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ
TEL: 228539* 1992* KONYA

İÇİNDEKİLER

Prof.Dr. Saim Sakaoğlu The Reflection of the Folk Belief on Legend in the Folk Narration of the Balkan Countries	1
Yrd. Doç. Dr. İbrahim ALTUNEL 1991 Sevgi Yılında Yûnus Emre	7
Arş. Gör. Rıdvan ÖZTÜRK Kuşların Muhakemesi Üzerine	17
Prof. Dr. Zekeriya KİTAPÇI Türkân Hâturn ve Selçuklu Saraylarındaki Talihsiz Siyasî Taht Mücadeleleri	33
Doç. Dr. Ekrem MEMİŞ Hitit Sarayında Kraliçelerin Rolü.....	53
Yrd. Doç. Dr. Zeki ATÇEKEN Celaleddin Karatay ve Büyük Karatay Medresesi: Medresenin Konya Şer'iyye Sicillerindeki Kayıtlara Göre Osmanlı Dönemindeki Durumu	67
Dr. Ahmet AVANAS Osmanlı Hakimiyetinde <u>Ramazanogulları Beyliği</u>	81
Mehmet KANDIR Millî Egemenlik Kavramının Manası ve Tarih Boyunca Türkler'de Millî Hakimiyet Anlayışı.....	89
Doç. Dr. Akif AKKUŞ The Geomorphologic Investigations in the North Anatolian Fault Zone	97
Andras SANDOR "Çeviren: Prof. Dr. Selçuk ÜNLÜ" Edebiyat Tarihçiliğinde Dönem	105
Perihan BİROĞLU Suggestions for Considerable Progress in Foreign Language Teaching in Turkey In the Coming Years	115
Doç. Dr. Savaş BÜYÜKKARAGÖZ Yaşlıların, Psikososyal Durumları Eğitim ve Rehabilitasyonları	117
Yrd. Doç. Dr. Önder PILTEN Öğretmen Yetiştirmede Kaliteye Tesir Eden Bazı Faktörler	127
Dr. Mustafa UYAR Yönetim Fonksiyonları Açısından İmam-Hatip Liselerinin Değerlendirilmesi.....	133
Ahmet SANIOĞLU Türkiye'de Geri Zekalı Çocuklara Uygulanan Beden Eğitimi Programları	135

division to mar its unity. Generally speaking, it fell before an invader as a whole and it successfully resisted as a whole."¹⁸ The natural attributes of Cilicia are beautifully described by Willebrand of Oldenburg, a German bishop who went there at the beginning of the 13th century to attend the celebration of the Epiphany at the court of King Leon II of Little Armenia. "The land," he said, "is very strong, for it is girded by the sea on one side, while on the other it is defended by high and craggy mountains which have few passes, and those well guarded, so that a traveler, if he shall have entered the land without the King's authority, cannot make his way out." Of the passes mentioned by Willebrand, two are most renowned: the Cilician Gates, which allowed access to the south from the Anatolian plateau, and the Syrian Gates (ancient Syriae Portae) at the other end of the Cilician plain, which led into Syria. Cilicia, by virtue of its command on the southern egress of the Cilician Gates and the entrances to the Syrian Gates and its position on the most frequently used highway running through these passes, had been a crucial strategic back door to the Arab land; whoever dominated it had an easy access to the heartlands of Syria.

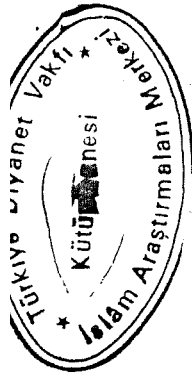
The traveler Bertrendon de La Brocquière has left us a detailed description of the land route from Syria to Anatolia in 1432. In Damascus he joined a caravan of pilgrims and merchants coming from Mecca. The whole group arrived in Bursa after a journey of about fifty days via Aleppo, the Syrian Gates, Adana, the Cilician Gates, Konya, Akşehir, Afyon Karahisar and Kütahya. During his journey, La Brocquière came across several caravans of Arab and Italian merchants. The Ottoman encyclopaedist Kâtib Çelebi also offers a wealth of information on the routes crossing Cilicia and the fortresses guarding them.¹⁹ The Turkish archives contain important collections of documents concerning Ottoman trade with Syria and Egypt in the last decades of the 9th/15th century. These documents give evidence to the heavy trade between the Ottoman and Mamluk states, primarily in spices, dyes and silk cloths, to the importance of Bursa as a trade center, and to the position of Cilicia as a weigh-station for overland trade traffic.²⁰

Abounding in ports and anchorages, notably Ayas (ancient Aigai; Italian Lajazzo) in the west side of the Gulf of Alexandretta (Turk. Iskenderun

¹⁸ W.M. Ramsay, "Cilicia, Tarsus, and the Great Taurus Pass," *The Geographical Journal* 12 (October 1903): 357-65.

¹⁹ See "The Travels of Bertrandon de La Brocquière, A.D. 1432 and 1433," *Early Travels in Palestine*, ed. Thomas Wright (London, 1848); and Mustafa' ibn 'Abdullah Katib Çelebi, *Jihannüma*, ed. M. Norberg, *Geographia Orientalis*, vol. 2 (Osnabrück: Biblio Verlag, 1973), 354-58.

²⁰ See Halil Inalcik, "Bursa and the Commerce of the Levant," *JESHO* 3 (1960): 131-47.

-Dükkân
-Ramazan-fulan

Körfezi), and in inland cities connected with the Mediterranean Sea by navigable rivers, particularly Adana, Cilicia emerged as an important center of international maritime trade. In the classical and medieval times, Adana took second place to Tarsus, which then served as seaport and also guarded the southern approach to the strategically vital Cilician Gates. But in later days, because of its more central position in relation to the Seyhan-Jeyhan plains and its function as a provincial capital, Adana ensured its dominance of the region. These two cities were to be the focal points around which the Mamluk and Ottoman armies battled for control of Cilicia.

The Buffer Principalities of Dulkadir and Ramadan

The preservation of a buffer zone of outlying semi-independent principalities on the fringe of Syria was an important feature of Mamluk frontier policy. Constituting a substantial part of Mamluk imperial territory in the area from the Taurus to the Euphrates, the petty Turkman principalities of Dulkadir and Ramadan were definitely *of* the empire even if perhaps not fully within it. These principalities, whose rulers were called by contemporary Mamluk writers as 'governors' (*nā'ibs*) and sometimes as 'overlords' (*sāhibs*) to indicate their dynastic status, formed the *inner line* in the Mamluk buffer system.

The origins of Dulkadir and Ramadan, although wrapped in obscurity like those of most of the minor Anatolian principalities, can be traced back to the first half of the 8th/14th century, subsequent to the disintegration of the Ilhanid political system and the Mamluk takeover of the Taurus-to-Euphrates region. In order to successfully amass their collective strength against Mamluk authority and to gain political control over the vast summer and winter pastures (*yaylaks* and *kışlaks*) for their flocks and herds, the local Boz-Ok and Üç-Ok Turkman clans grouped together as tribal confederations (sing. *ulus*), i.e., loosely organized polities whose member clans were subordinate to a kind of central authority, represented in the strongest paramount tribal clan as a dynasty. To gain access to their nearest pastures, these Turkman confederations progressively seized walled towns and smaller, anciently built fortresses located along their principal migration route. The Mamluks, who were no longer able to garrison those places, agreed to turn them over to the Turkman chieftains, hoping in return to gain their assistance in the defense of the frontier.

The first Turkman confederation to form a semi-independent principality within the Mamluk imperial territory was Dulkadir. Gathering around him Boz-Ok clans, whose summer pastures were in the east range of the

26 EKİM 1995

SHAI HAR-EL

Struggle for Domination in the Middle East

1495-1491. s. 39-

ON: 32561 (Leiden-1995)

Yılmaz Kurt
RAMAZANOĞULLARI ÇARŞISI*

Ramazanoğulları Hakkında Kısa Bilgi:

Ramazanoğulları Beyliği 1352 yılında Mısır Memlûklerine tabi olarak kurulmuştur. Beyliğe adını veren Yüregir oğlu Ramazan Bey Oğuzların Üçok kolundandır. Tarsus, Sis (=Kozan) şehirlerini de zaman zaman kontrolü altında tutan Beylik 1516 yılında Yavuz'un Mısır seferi sırasında Osmanlı hakimiyetine geçmiştir. Ramazanoğulları sülalesi Beyleri Osmanlı döneminin ilk yıllarında da Adana sancak beyliği görevini sürdürdüler. 1608 yılında Pir Mansur Bey'in görevden ayrılmasından sonra Adana merkezden gönderilen valilerce yönetilen sıradan bir Osmanlı sancağı oldu¹.

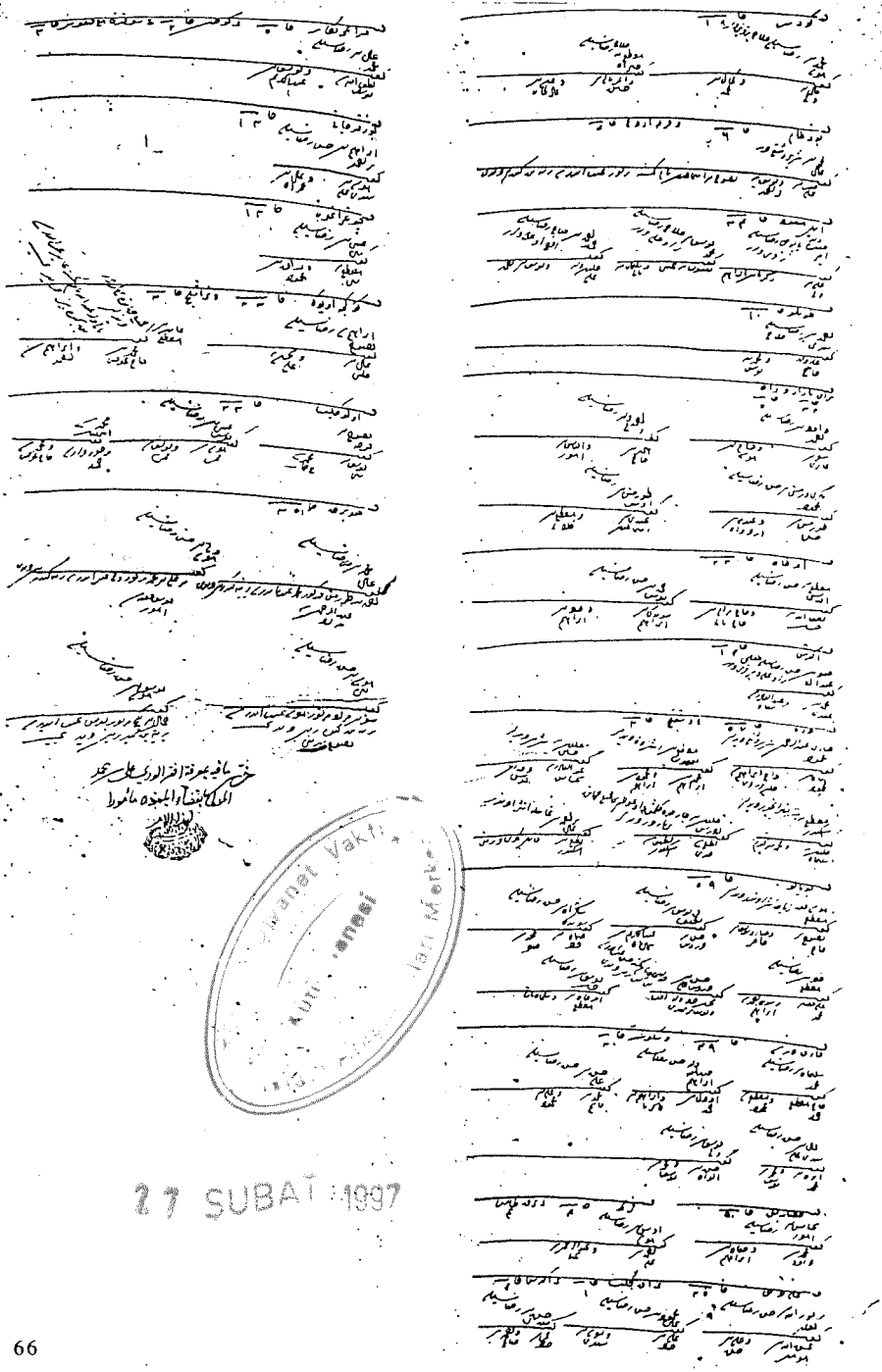
Arşiv Kaynakları Hakkında:

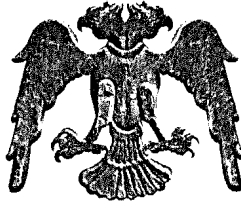
Konumuzla ilgili arşiv belgelerinin en eski tarihli olanları İstanbul Başbakanlık Arşivi'nde bulunan Adana Mufassal Tahrir defterleridir. Bu defterlerden özellikle TD. 450 (1526) ve TD. 969 (1530) numaralı defterlerde ayrı bölüm halinde verilen vakıf ve mülk kayıtları önemlidir. TD. 177 (1536) ve TD. 254 (1547) numaralı Adana Mufassal Tahrir defterlerinde ise ayrı vakıf kaydı tutulmamış, vakıflar normal sıra içerisinde işaret edilmiştir. Aynı arşivde bulunan Cevdet Tasnifi vakıf kayıtları çoğunlukla XIX. yüzyıl ile ilgilidir.

Ankara Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi'nde bulunan 538 numaralı Adana Evkaf Defteri bu konuda keşfedilmemiş bir hazine gibidir. Defterde Ramazanoğulları vakıflarıyla ilgili iki ayrı bölüm bulunmaktadır. Her iki bölümün de tarihi belli değildir. Yaptığımız araştırmada I. Bölümün 1540 yıllarında; II. Bölümün ise 1570 yıllarında tutulmuş olabileceği sonucuna vardık. Öyle anlaşılıyor ki 1540 ve 1570 yıllarında tutulmuş iki ayrı Adana Evkaf Defteri tek defter haline getirilmiştir.

Ankara Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi (VGMA)'de bulunan 646 numaralı Ramazanoğlu Piri Mehmed Paşa'ya ait müstakil vakfiye defterinde 1539-1540 tarihli vakfiye ve bunun zeyillerini oluşturan 7 vakfiye bulunmaktadır. Bu Arapça

* Bu makale 3-9 Aralık 1990 tarihinde VIII. Vakıf Haftası Adana İli Kutlamalarında sunulmuş olan tebliğin genişletilmiş şeklidir.
¹ Ramazanoğulları Beyliği hakkında bkz. : Faruk Sümer, "Çukur-Ova Tarihine Dair Araştırmalar" (Fetihden XVI. yüzyılın ikinci yarısına kadar)", *DTCF Tarih Araştırmaları Dergisi (TAD)*, I-1, (1963), s. 1-113; Aynı yazar, "Ramazan-Oğulları", *İA*, c. IX, s. 612-620; Kasım Ener, *Tarih Boyunca Adana Ovasına (Çukurova'ya) Bir Bakış*, 7. bs., İstanbul 1986; Enver Kartekin, *Ramazanoğulları Beyliği Tarihi*, İstanbul 1979, Yılmaz Kurt, "Ramazanoğulları Beyliği", *Tarihte Türk Devletleri*, c. II, Ankara 1987, s. 519-528.

RAMAZANOĞULLARI BEYLİĞİ

YRD. DOÇ. DR. YILMAZ KURT

ANKARA ÜNİVERSİTESİ DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ / TÜRKİYE

12 MAYIS 2003

Ramazanoğulları Beyliği 1353 yılında Adana merkez olmak üzere Çukurova'da Memlûklere tâbi olarak kurulmuş olan bir Türkmen beyliğidir. 1516 yılından 1608 yılına kadar Osmanlılara tâbi yurtluk ve ocaklık sancak olarak varlığını sürdürmüştür. Konar-göçer Türkmenlerin yoğun olarak yaşadığı bir bölgede Anadolu Beylikleri'nin en uzun ömürlülerinden birisi olarak tarihe geçmiştir.

SELÇUKLULAR DÖNEMİNDE ÇUKUROVA

Malazgirt Savaşı'nın ardından Anadolu'nun Türkleştirilmesi sırasında Tarsus, Adana, Misis, Anazarba gibi önemli merkezlerle birlikte bütün Çukurova 1082/1083 yılında Anadolu Selçuklularının hakimiyetine girmiş bulunuyordu. Selçuklu Türklerinin bu hakimiyeti Haçlı seferleri yüzünden uzun sürmedi. Haçlı savaşlarının yarattığı karışıklıktan yararlanan Ermeniler bölgede hakimiyeti sağlayarak bu topraklarda Küçük Klıkya Ermeni Krallığı'nı kurdular.¹

Çukurova, Sultan Baybars tarafından 1266, 1273, 1275 yıllarında müthiş bir şekilde tahrip edildi.² 1277 yılı seferinde Moğollara yardım etmeyen Türkmenler Abaka Han'ın zulmünden kaçarak Memlûklere sığındılar ve Memlûk Sultânı Baybars tarafından Gazze'den Antakya'ya kadar olan bölgelerde yerleştirildiler. Yaklaşık 40.000 çadır (hâne) olan bu Türkmenler, Memlûklere tâbi olarak Çukurova'ya akınlarda bulunup kırsal kesimde hakimiyeti ellerine geçirmişler ve Çukurova'daki Ermeni hâkimiyeti sadece Adana, Tarsus, Sis (Kozan) gibi birkaç şehir merkeziyle sınırlı kalmıştı.³ Tarsus ve Adana taraflarında yerleşen Halep Türkmenlerinin çoğunluğu ise Oğuzların Üçok koluna mensuptu. Bu kolun başlıca boyları Yüregir, Kınık, Bayındır, Salur ve İğdir idi.⁴

MEMLÛK İDARESİNDE RAMAZANOĞULLARI

Kemalpaşazâde, Üçoklardan olan Yüregir'in babasının Tatar serdarlarından Baçu Han olarak gösterir.⁵ Aşıkpaşazâde'ye göre Çukurova'yı ilk fethi, Osman Gazi'nin dedesi Süleyman Şah'ın Ca'ber Kalesi önünde boğulmasından sonra oldu.⁶ Bundan sonra göçerevler etrafa dağıldılar. Üç-Ok'un oğlu ve Kusun Varsak'ı ve Kara İsa ve Özer ve Gündüz ve Kuştemür, bu altı kişi göçleri ile Çukurova'ya geldiler. Yüregir bunlara baş oldu, geldiler, Misis'i ve Tarsus'u aldılar. Yüregir öldü, oğlu Ramazan kaldı. Ramazan Kusun'a Eser Kef'i kışlak, Gülek'te Beremedik'i Tekfur Belini yaylak verdi. Diğer beylere de yaylak ve kışlaklar verildi. Türkmen atlıları şehir çevresinde kontrolü tamamen ellerine geçirmişler, Gayrimüslimler kalelerinden dışarı çıkmaz olmuşlardı.

Adana, Ulu Camii genel görünümü,
(Hakkı Acun Arşivi)

Dulkadiroğlu Beyliği'nin kurucusu Zeyneddin Karaca Bey'in 10 Ocak 1353 tarihinde Kahire'de öldürülmesinden sonra yerine Yüregiroğlu Ramazan Bey tayin edilmiş ve Ramazanoğulları Beyliği resmen kurulmuştu. Bir yıl kadar sonra adı açıklanmayan bir Ramazanoğlu beyi 1.000 kadar hediye atla birlikte Kahire'ye kadar gitmiş ve Türkmen Beyliği beratını almıştı (9 Haziran 1354). Makrizi'nin "Ramazanoğlu'na Türkmen beyliği verildi" ifadesinden beyliğin kurucusu Ramazan Bey'in 1354 yılından önce ölmüş bulunduğu anlaşılıyor.⁷ Bu Ramazanoğlu beyinin İbrahim Bey olduğu düşünülmektedir. Dulkadirli beyi görevini üstlenen Karaca Bey'in oğlu Halil Bey ve ona bağlı Bozoklu Türkmenler, Kahire'nin bu atamasını kabul etmeye yanaşmadılarsa da 1 yıl kadar sonra kabule mecbur oldular.

Adana çevresini kontrolleri altında tutan Türkmenlerin yardımıyla Memlûk kuvvetleri 1360 yılında Adana'yı ele geçirdiler. Sârimüddin lakabını taşıyan İbrahim Bey'in 1381 yılında Türkmen başbuğu (mukaddem) ve

**RAMAZANOĞULLARINDAN DAVUD BEY OĞLU
MAHMUD BEY VAKFIYESİYLE FAĞFUR PAŞA OĞLU
ALİ BEY PAŞA VAKFIYESİ**

Halil SAHİLLİOĞLU

15 TEMMUZ 1993

Evkaf-ı Hümayûn Müfettişliği

Yayınlamak istediğimiz iki vakfiye, İstanbul Müftülüğünde muhafaza edilmekte olan İstanbul Şer'iyye Mahkemeleri sicillerinden «Evkaf-ı Hümayûn Müfettişliği» mahkemesine ait sicillerde bulunan suretlerinden istifade edilmiştir. Bu münasebetle bu mahkeme ve görevi hakkında bir iki söz söylemek ihtiyacı duyulmuştur. Adı geçen Müftülükde saklanan İstanbul'un şer'iyye sicilleri arasında «Evkaf-ı Hümayûn Müfettişliği» nin sicilleri 802 ciltle önemlice bir yer tutarlar. Müfettişlik adı altında bir mahkeme teşkilâtının kuruluşu eğer bu mahkemenin ilk sicilinin ilk davasının tarihi ölçü alınacak olursa, ki bu ilk davanın hucceti Evâil-i Şaban 1016 (21 - 30 Kasım 1607) tarihini taşıdığına göre, XVII. Yüzyılın başına birinci Ahmed devrine çıkarmak mümkündür. Bununla beraber evkaf-ı hümayûn müfettişliği görevi daha eski olabilir. Zira ikisi İstanbul'da Başbakanlık Arşivinde (Tapu 251 ve 670 numaralı defterler), diğeri Ankara'da. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde, Kuyud-ı Kadime'de saklanan sayım defterlerinden 542 - 543 numaralı *İstanbul vakıfları sayım defterlerini* evkaf müfettişleri hazırlamışlardır. Ancak, özellikle İstanbul, ve tali olarak taşra vakıflarıyla ilgili davaları görmek üzere bir mahkemenin tesisi muhtemelen yukarıda belirttiğimiz gibi XVII. yüzyılın başında gerçekleşmiştir.

Evkaf-ı Hümayûn müfettişliği mahkemesinin normal kayıtlarının en eski

si Kasım 1607 ve en yenisi 1342 (1926) yılına ait olmakla mahkeme cumhuriyet devrine kadar faaliyet göstermiştir. Mahkeme sicillerinde, normal olarak zamanında görülen davalarla ilgili kayıtlar bulunduğu gibi bir ihtiyaç halinde, müfettiş çok evvel verilmiş bir mahkeme kararını (huccetini) veya başka bir yerde, belki de başka bir devletin hâkimiyeti altında tahrir edilmiş bir vakfiyeyi de tescil ederek aynı sicil içinde değişik zamanlara ait kayıtların bulunmasına yol açıyor.

Evkaf-ı Hümayûn Müfettişliği Mahkemesi, vakıflarla ilgili her türlü davaya bakıyordu. Bu münasebetle *huccet* veya *ilâm* veriyor, vakfiye tescil ediyor, yıllık *vakıf muhasebe icmâl*'lerini (bilâncolarını) tanzim ediyor, vakıf paralarının *idânât huccet* (borç sent) lerini tescil ederek, her türlü niza ve ihtilâl davalarına baktıktan başka istibdâl davalarına bakıyor vakıf yapılarının onarımı için *keşif* yaptırıyor ve bunları sicillere geçiriyordu. Yukarıda da tekrar edildiği gibi, başka bir mahkeme huzurunda, başka bir yerde ve daha eski bir tarihte inşa edilmiş bir vakfiyeyi sicillerine geçiriyordu. Yayınlamakta olduğumuz Mahmut Bey ve Alibey Paşa vakfiyeleri bu gibi kayıtlara örnektir. Ancak, bu mahkemenin 104 numaralı sicilinde bulunan bu vakfiyeler, Osmanlı yönetiminden öncesine ait olmakla, benzerleri arasında bir istisna teşkil ediyorlar.

- Cengiz Han
- Ramazanoğlu soyu

**OSMANLI'DA "ASİL KAN" ARİSTOKRASİNİN XIX. YÜZYILDAKİ
YANSIMALARINA DAİR BİRKAÇ ÖRNEK: CENGİZ HAN VE
RAMAZANOĞLU SOYU**

**"A FEW EXAMPLES FOR THE REFLECTION OF OTTOMAN
ARISTOCRACY BASED UP ON THE NOBLE BLOOD, WITHIN THE
XIX TH. CENTURY: THE ROOTH OF THE CHENGGIS KHAN AND
THE ANATOLIAN PRINCIPALITIES OF THE RAMADZANOGLU"**

17 EYLÜL 2010

MADDE İZLENİMLİNDEN
SONRA 9815N DOKÜMAN

Doç. Dr. Mehmet Yavuz ERLER*

Özet

Osmanlı İmparatorluğunu yöneten hanedanın hakimiyeti altına aldığı diğer hanedanlarla ilişkisi değerlendirilmiştir. XIX ve XX yy başlarına ait iki belge de Osmanlı hanedanı dışında Sultan unvanını kullanan asil hanedan soyuna ait veriler tespit edilmiştir. Çalışmamızdaki amaç Osmanlı soyuna ilişkin verilerin tarihi süreç içinde herhangi bir devirde tespit edilebileceği gerçeğini vurgulamaktır. Ayrıca Osmanlı hanedanı dışında Osmanlı sınırlarında varlığını sürdüren başka hanedanların bulunduğu ve Osmanlı hanedanı tarafından korunması ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Hanedanı, Cengiz Han, Kırım Tatarları, Ramazanoğlu, asil kan

Abstract

In this study the cooperation between the Ottoman dynasties, ruled the Ottoman Empire and those dynasties, bowed down to the Ottoman sovereignty are dealt with. Some clues are found out that two documents, at the beginning of the XIX th and XX th century the root of noble dynasties, apart from the Ottoman dynasty had used the title of Sultan within the Ottoman Empire. The purpose of our study is to express the truth that the clues, belong to the Ottoman dynasty can be detected in any time duration within the historical context. Above all, it is also dealt with that some dynasties, privileged by the protection of the Porte survived within the Ottoman border along with the Ottoman dynasty.

Key Words: Ottoman Dynasty, Chinggis Khan, Crimean Tartars, Ramadanoglu, Anatolian Principalities, Noble Blood.

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Samsun.

